

8. แผนด้านการยกระดับศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

8. แผนปฏิบัติการรายด้าน ปี พ.ศ.2569 ด้านการยกระดับศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทย

1. นิยามศัพท์

ศิลปะ หมายถึง ความงาม คุณค่าของความงามคือการสร้างสรรค์ เป็นสุนทรียภาพ หรือการสร้างอารมณ์ต่าง ๆ โดยศิลปะจะรวมไปถึงงานในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น งานเขียน บทกวี การเต้นรำ การแสดงดนตรี งานประติมากรรม ภาพวาด – ภาพเขียน ที่นับเป็นศาสตร์ที่มีประวัติมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่มีมนุษย์เกิดขึ้น

วัฒนธรรม หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมที่มีความเด่นชัดและมีความสำคัญ วิธีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมสามารถแสดงออกทางดนตรี วรรณกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม การละครและภาพยนตร์ บางครั้งอาจว่าด้วยการบริโภค ความสัมพันธ์ทางสังคม แนวทางการปฏิบัติ การหลอมรวมอยู่ด้วยกัน

การสร้างคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย หมายถึง ผลลัพธ์จากการดำเนินงานหรือกิจกรรมตามแผนด้านศิลปวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย หรือสร้างโอกาสและมูลค่ากับนักศึกษา อาจารย์ หรือชุมชน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

แหล่งเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย หมายถึง สถานที่หรือศูนย์รวมความรู้ บุคคล สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่ให้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ ด้านศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย แหล่งเรียนรู้อาจจะอยู่ในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

2. การประเมินสถานการณ์ ปัญหา และความจำเป็นของแผนปฏิบัติการรายด้าน ปี พ.ศ.2569 ด้านการยกระดับศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

2.1. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ปัจจัยด้าน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
โครงสร้าง (Structure)	S1. คณะมีหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม	W1. ขาดข้อมูลสารสนเทศด้านศิลปวัฒนธรรม W2. การบูรณาการการทำงานในพื้นที่ยังไม่ทั่วถึง
กลยุทธ์ (Strategy)	S2. คณะมีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญในการยกระดับคุณภาพงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมโดยการกำหนดแผนงานตัวชี้วัดและเป้าหมายที่มีความท้าทาย เช่น จำนวนเครือข่ายความร่วมมือ หรือจำนวนฐานข้อมูลด้านศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้ควรมีการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เพื่อได้ผลผลิตผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตามแผนงานที่วางไว้อย่างครบถ้วน S3. มีนโยบายให้สาขาวิชาเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม S4. คณะมีการส่งเสริมกิจกรรม ประเพณีหรือเทศกาลสำคัญ S5. เสริมสร้างบทบาทของสภาฯ และภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม S6. พัฒนาการบูรณาการ ทำงานกับทุกภาค ส่วนในการปฏิบัติงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	W3. ขาดส่งเสริมการพัฒนาสินค้า ผลิตภัณฑ์และ บริการทางวัฒนธรรม W4. ขาดการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม W5. ขาดการส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทศิลปิน เพื่อการสร้างงานและสร้างรายได้ W6. ขาดการผลิตสื่อฯ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ วัฒนธรรม โดยดำเนินงานทั้งเชิงรับและ เชิงรุก W7. การวางแผนร่วมกันในการดำเนินงานทางด้านศิลปะวัฒนธรรมยังขาดการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในระยะยาว W8. การดำเนินงานทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละหน่วยงานขาดความสอดคล้องซึ่งกันและกัน มุ่งเป้าหมายระยะสั้นเป็นหลัก และเกิดความซ้ำซ้อน
ระบบ (Systems)	S7. คณะมีการสร้างองค์ความรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมและมีตัวบ่งชี้เพิ่มเติมอย่างชัดเจน	W9. งบประมาณจากหน่วยงานภายนอกที่ได้จัดสรร ยังมีน้อย และขาดความต่อเนื่อง

ปัจจัยด้าน	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
		W10. การดำเนินงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม แต่ละหน่วยงานขาดความสอดคล้องซึ่งกันและกันทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน
ทักษะ (Skills)	S8. บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถความชำนาญในการปฏิบัติงาน อย่างมีประสิทธิภาพ	W11. มีบุคลากรน้อยทำให้การปฏิบัติงานมีปัญหาอุปสรรค W12. การทำงานแยกส่วน ไม่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนร่วมงาน
รูปแบบ (Styles)	S9. คณะมีเอกลักษณ์ทางการสืบสานทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	W13. ขาดการบริหารจัดการ การจัดการที่มีรูปแบบวิธีที่เหมาะสม เช่น การสั่งการ การควบคุม การจูงใจ สะท้อนถึงวัฒนธรรมองค์กร W14. ขาดการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้นักศึกษา โดยใช้มิติทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อ พัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์และเป็นพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับนักศึกษา
บุคลากร (Staffs)	S10. มีนโยบายในการส่งเสริมบุคลากรด้านศิลปะและวัฒนธรรม	W15. ขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมความรู้ด้านศิลปะวัฒนธรรมและขาดการบูรณาการการทำงานร่วมกันทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย W16. บุคลากรที่มีความรู้และทักษะด้านศิลปวัฒนธรรมมีน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการทางวิชาการต่อชุมชน
ค่านิยมร่วม (Shared value)	S11. การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นพันธกิจหลักของคณะ ในการขับเคลื่อนพันธกิจของคณะ	W17. ขาดความร่วมมือในการดำเนินการในภาพรวมขององค์กร ใครรับผิดชอบอะไรก็ทำไป

2.2 การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ปัจจัยด้าน	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
การเมือง (Politics)	<p>O1. รัฐบาลมีนโยบายหลักในการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมที่ชัดเจน</p> <p>O2. นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญในการทำนุศิลปวัฒนธรรมแก่ประชาชน</p> <p>O3. มีกฎหมายรองรับในการดำเนินงาน</p>	<p>T1. นโยบายรัฐบาลไม่ชัดเจน และไม่ตรงประเด็น</p> <p>T2. มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายมีผลกระทบต่อการสนับสนุนงบประมาณ</p>
เศรษฐกิจ (Economics)	<p>O4. รัฐบาลได้มีนโยบายและแผนงานพัฒนาและส่งเสริมทุนวัฒนธรรมในเชิงพาณิชย์</p> <p>O5. วัฒนธรรมเปรียบเสมือนต้นน้ำในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์</p>	<p>T3. สภาพเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตโดยรวม</p> <p>T4. ปัญหาเศรษฐกิจ ส่งผลให้รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อยลง</p> <p>T5. งบประมาณถูกตัดและลดลง และเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไม่เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนด</p>
สังคม (Social)	<p>O6. รัฐบาลกำหนดนโยบายเกี่ยวกับส่งเสริมการท่องเที่ยวทำให้การจัดทำโครงการ/กิจกรรม เกี่ยวกับสืบสานวัฒนธรรมประเพณีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว</p> <p>O7. มีกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมในหน่วยงานภายนอกอยู่บ่อยครั้ง จึงเป็นโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย</p> <p>O8. ได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานทางด้านทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมจาก จากหน่วยงานภายนอกอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>T6. การดำเนินโครงการ/กิจกรรมทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายนอกยังขาดการวางแผนร่วมกันที่ชัดเจน</p> <p>T7. นักศึกษาขาดความปลูกฝังค่านิยม วัฒนธรรมที่ดี</p> <p>T8. เกิดการเลียนแบบวัฒนธรรมจากต่างประเทศในทางที่ไม่ดี</p>
เทคโนโลยี (Technological)	<p>O9. เปิดโอกาสให้เยาวชนแสดงความสามารถทางสื่อต่าง ๆ</p>	<p>T9. มีการแพร่กระจายของสื่อที่ไม่เหมาะสม</p> <p>T10. เด็กและเยาวชนเข้าถึงสื่อได้ง่าย โดยขาดการควบคุมดูแล ที่ถูกต้อง</p>

ปัจจัยด้าน	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
		<p>T11. สื่อต่างๆ TV DVD การ์ตูน Internet ทำให้วัยรุ่นมีค่านิยมพฤติกรรมทางเพศเปลี่ยนไป</p> <p>T12. เข้าถึงสื่อเสรีได้มากขึ้น</p> <p>T13. ขาดการควบคุมสื่ออย่างเคร่งครัด</p>
สิ่งแวดล้อม (Environmental)	<p>O10. การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม กับสถานศึกษาในกลุ่มภูมิภาค</p> <p>O11. สนับสนุนการสร้างความร่วมมือ ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมร่วมกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>O12. เป็นศูนย์กลางบริการที่มีกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศทางด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม</p> <p>O13. บูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับ การเรียนการสอน และการพัฒนานักศึกษา</p>	<p>T14. ในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกันไป และถึงแม้จะเป็นในท้องถิ่นเดียวกัน เมื่อเวลาเปลี่ยนลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมก็จะมี การเปลี่ยนแปลงไปได้เช่นเดียวกัน</p>
กฎหมาย (Legal)	<p>O14. มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม</p> <p>O15. รัฐบาลมีกฎหมายด้านวัฒนธรรม</p> <p>O16. รัฐบาลมีแผนปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม</p>	<p>T15. มาตรการทางกฎหมายไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน</p> <p>T16. เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม</p>

3. สารสำคัญของแผนปฏิบัติการรายด้าน ปี พ.ศ.2569 ด้านการยกระดับศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย

3.1 วัตถุประสงค์/เป้าหมาย (Goal)

เพื่อพัฒนาและสร้างคุณค่าให้ศิลปวัฒนธรรมและความเป็นไทย ทั้งการอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ ถ่ายทอดวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามจุดเน้นของสถาบัน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย หรือการสร้างโอกาสและมูลค่าเพิ่มให้กับผู้เรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3.2 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์

เป้า ประสงค์	ผลลัพธ์ที่สำคัญ	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน พ.ศ.2566 – 2568 (ถ้ามี)			ค่า เป้าหมาย	กลยุทธ์
			2566	2567	2568	2569	
Objective อนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอด และ พัฒนาศิลปะและ วัฒนธรรมและภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเข้า ให้กับยุคสมัย	1. จำนวนกิจกรรมที่ขับเคลื่อน ด้านศิลปะและวัฒนธรรม	กิจกรรม	1	1	1	3	ยกระดับการบริหารจัดการการ ดำเนินงานด้านการพัฒนาท้องถิ่น และการทะนุบำรุงศิลปะและ วัฒนธรรมโดยการพัฒนาระบบ กลไกการบริหารจัดการและพัฒนา ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการ พัฒนาท้องถิ่นและด้านทะนุบำรุง ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีความ ต่อเนื่อง เป็นระบบ เป็นปัจจุบัน เพื่อการบริหารจัดการในการพัฒนา ท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	2. จำนวนแหล่งทุนทาง ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนา สร้าง คุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่า ทางเศรษฐกิจ	เรื่อง	1	-	1	10	
	3. แหล่งเรียนรู้ทาง ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าและสำนั นักรักษ์ท้องถิ่นทั้งภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย (สะสม)	แหล่งเรียนรู้	1	2	1	2	

เป้า ประสงค์	ผลลัพธ์ที่สำคัญ	หน่วยนับ	ผลการดำเนินงาน พ.ศ.2566 – 2568 (ถ้ามี)			ค่า เป้าหมาย	กลยุทธ์
			2566	2567	2568	2569	
	4. รางวัลด้านศิลปะและ วัฒนธรรมที่ยอมรับได้ในระดับ จังหวัด/ท้องถิ่น/ภูมิภาค/ ระดับชาติหรือระดับนานาชาติ	รางวัล	1	1	6	6	

3.3 โครงการ/กิจกรรม

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ 2569	หน่วยงานดำเนินการหลัก
1.	<p>โครงการ อนุรักษ์ ปั่นฟู สืบทอด และพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น <u>สาระสำคัญ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น: การปกป้องและการฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญ เช่น งานศิลปะพื้นบ้าน การแสดงทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความเชื่อของชุมชนต่างๆ ให้คงอยู่ต่อไป 2. สืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น: การถ่ายทอดความรู้และเทคนิคต่างๆ ที่สั่งสมมาจากรุ่นสู่รุ่นในท้องถิ่นให้คงอยู่และเจริญรุ่งเรืองไปในอนาคต 3. พัฒนาความรู้และทักษะในชุมชน: การเสริมสร้างทักษะและความรู้ให้กับคนในชุมชนเพื่อสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาและปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน 4. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจในท้องถิ่น: การใช้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่น 		
	กิจกรรมที่ 1 เครือข่ายศิลปและวัฒนธรรม	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 2 งานวันลอยกระทง	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 3 การจัดเทศกาลและงานแสดงทางวัฒนธรรม "งานวัฒนธรรมรักษ์คอน" ครั้งที่ 3	✓	คณะ/สาขาวิชา
	กิจกรรมที่ 4 วางพวงมาลาเนื่องในวันรพี	✓	คณะ/สาขาวิชานิติศาสตร์
	กิจกรรมที่ 5 วันภาษาไทย : กระดังงาไทยรู้รักษ์ภาษาไทย	✓	คณะ/สาขาวิชาภาษาไทย

ที่	โครงการ/กิจกรรม	ปีดำเนินการ 2569	หน่วยงานดำเนินการหลัก
	กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมสานสัมพันธ์บัณฑิต ropic.	✓	คณะ/สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
	กิจกรรมที่ 7 พิธีไหว้ครูศิลปกรรมศึกษา	✓	คณะ/สาขาวิชาศิลปกรรมศึกษา
	กิจกรรมที่ 8 พิธีไหว้ครูนาฏศิลป์	✓	คณะ/สาขาวิชาศิลปกรรมศึกษา
	กิจกรรมที่ 9 อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมผ่านการเล่าเรื่อง	✓	คณะ/สาขาวิชาการจัดการวัฒนธรรมฯ
	กิจกรรมที่ 10 บริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมชุมชนท่องเที่ยว	✓	คณะ/สาขาวิชาการจัดการวัฒนธรรมฯ
	กิจกรรมที่ 11. การยกระดับหมู่บ้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาบ้านหน้าทัพ ตำบลท่าศาลา อำเภอลำพาศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช	✓	คณะ
	กิจกรรมที่ 12. การออกแบบผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยีการพิมพ์ผ้าสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อยกระดับเศรษฐกิจสร้างสรรค์	✓	คณะ